

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DNR-70-157(16)/08/09/TN

Warszawa, dnia 15 stycznia 2009 r.

Decyzja nr 1/2009

Na podstawie art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b), pkt 2 lit. b) oraz ust. 12, w związku z art. 10 ust. 1, art. 5 ust. 1, art. 4 ust. 1 oraz art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 215), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa rozpałki do grilla „ECOLUX” 500 ml, wprowadzonej na rynek przez przedsiębiorcę Marka Kaszubowskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ECOLUX w Zambrowie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że produkt ten ze względu na zbyt niską temperaturę zapłonu nie jest bezpieczny i przedsiębiorcy temu:

- 1) w przypadku egzemplarzy rozpałki do grilla „ECOLUX” 500 ml, które nie zostały wprowadzone na rynek – zakazuje ich dalszego wprowadzania na rynek i nakazuje podjęcie czynności niezbędnych do zapewnienia przestrzegania tego zakazu; dowody podjęcia tych czynności należy przekazać Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji;
- 2) w przypadku egzemplarzy rozpałki do grilla „ECOLUX” 500 ml wprowadzonych na rynek – nakazuje natychmiastowe ich wycofanie z rynku; dowody wykonania decyzji należy przekazać Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 3 lipca 2008 r. Główny Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) protokół wraz z aktami kontroli dotyczący rozpałki do grilla „ECOLUX” 500 ml, wprowadzonej na rynek przez przedsiębiorcę Marka Kaszubowskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ECOLUX w Zambrowie.

Rozpałka alkoholowa to jednorodna, bezbarwna ciecz bez osadów i zanieczyszczeń o specyficznym zapachu. Produkt pakowany jest w butelki o pojemności 500 ml z przezroczystego tworzywa sztucznego, zamykane nakrętką tak skonstruowaną, że uniemożliwia przypadkowe odkręcenie jej przez dzieci oraz dozownikiem. Na opakowaniu przyklejona jest etykieta, na której znajduje nazwa produktu: Rozpałka do grilla „ECOLUX”, pojemność - 500 ml, poniżej umieszczono dane producenta: Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ECOLUX, ul. Sosnowa 29, 18-300 Zambrów, numer telefonu i adres e-mail. Na etykiecie znajduje się także termin ważności, kod kreskowy, instrukcja użytkowania podana w języku polskim oraz niezbędne ostrzeżenia.

W trakcie kontroli przeprowadzonej w sklepie „MRÓWKA” w Końskich, przy ul. Wjazdowej 25, należącym do grupy Polskich Składów Budowlanych S.A. z siedzibą w Busku-Zdroju, inspektorzy reprezentujący Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Kielcach poddali ocenie bezpieczeństwa rozpałkę do grilla „ECOLUX” 500 ml w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 215), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów”. Następnie inspektorzy przekazali próbki produktu do Specjalistycznego Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej w Bydgoszczy w celu zbadania rozpałki do grilla „ECOLUX” 500 ml zgodnie z postanowieniami normy zharmonizowanej PN-EN 1860-3:2005 *Urządzenia, paliwa stałe i podpałki do grilla. Część 3: Podpałki do rozpalania paliw stałych stosowane w urządzeniach do grillowania. Wymagania i metody badań. Oznaczenie temperatury zapłonu wykonane zostało według wymagań normy PN – EN ISO 3679: 2007 Oznaczenie temperatury zapłonu – Szybka metoda równowagowa w tyglu zamkniętym.*

Badane próbki produktu wykazały zniżenie temperatury zapłonu, która wynosiła 33°C i 22°C (sprawozdanie nr 69-70/2008 z dnia 30 maja 2008 r.). W celu potwierdzenia negatywnej wartości pomiaru temperatury zapłonu, inspektorzy pobrali u kontrolowanego przedsiębiorcy nowe próbki rozpałki do grilla „ECOLUX” 500 ml, które przekazali do

laboratorium „LOTOS Lab” sp. z o.o. w Gdańsku. Oznaczenie temperatury zapłonu wykonane zostało również według wymagań normy PN – EN ISO 3679: 2007 *Oznaczenie temperatury zapłonu – Szybka metoda równowagowa w tyglu zamkniętym*. Badane próbki produktu ponownie wykazały zniżenie temperatury zapłonu, która wynosiła 19°C i 34°C (raport nr 1098/08 z dnia 17 czerwca 2008 r.).

W związku z powyższym, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie w tej sprawie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) pismem z dnia 26 sierpnia 2008 r. Prezes UOKiK powiadomił Marka Kaszubowskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ECOLUX w Zambrowie (stronę postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa rozpalaki do grilla „ECOLUX” 500 ml. Jednocześnie, postanowieniem z dnia 26 sierpnia 2008 r. wydanym na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wyznaczył stronie postępowania termin 21 dni od dnia otrzymania postanowienia na wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkt będący przedmiotem postępowania. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że w celu wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez rozpalakę do grilla „ECOLUX” 500 ml, niezbędne jest podjęcie działań zarówno w stosunku do produktów, które nie zostały jeszcze wprowadzone na rynek, jak i do produktów wprowadzonych już na rynek. W stosunku do rozpalaków do grilla „ECOLUX” 500 ml, które nie zostały jeszcze wprowadzone na rynek, przedsiębiorca powinien zaprzestać wprowadzania tych produktów na rynek. W przypadku przedmiotowych rozpalaków, które zostały już wprowadzone na rynek należało wycofać produkty z rynku, czyli odebrać rozpalakę do grilla „ECOLUX” 500 ml od dystrybutorów, a w odniesieniu do produktów znajdujących się u konsumentów, należało ostrzec konsumentów. Strona mogła również zaproponować inny sposób wyeliminowania zagrożeń, pod warunkiem, że sposób ten zostałby zaakceptowany przez Prezesa UOKiK.

W odpowiedzi, w piśmie z dnia 26 września 2008 r. strona postępowania poinformowała, iż w postanowieniu Prezesa UOKiK z dnia 26 sierpnia 2008 r. rozpalakę „ECOLUX” potraktowano jako rozpalakę alkoholową, co jest niezgodne z jej składem. Ponadto, przedsiębiorca wyraził wątpliwość, aby przedstawione wyniki badań temperatury zapłonu rozpalaki mogły być rozbieżne, gdyż receptura oraz warunki produkcyjne pozostały niezmiennie w czasie całej produkcji rozpalaki do grilla „ECOLUX” 500 ml. Jednocześnie zastrzegł, iż ocena bezpieczeństwa produktu będącego przedmiotem postępowania została

wydana w oparciu o dobrowolną normę, tj. PN-EN 1860-3:2005 *Urządzenia, paliwa stałe i podpałki do grilla. Część 3: Podpałki do rozpalania paliw stałych stosowane w urządzeniach do grillowania. Wymagania i metody badań* i na podstawie tylko jednego parametru, jakim jest temperatura zapłonu. Strona postępowania wyraziła zatem wątpliwość co do prawidłowego sklasyfikowania produktu na podstawie jednego parametru. Jednocześnie poinformowała, że w piśmie z dnia 26 sierpnia 2008 r. nie został podany kod produktu, umożliwiający jego identyfikację. W związku z przedstawioną argumentacją, przedsiębiorca będący stroną postępowania złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy i wstrzymanie wykonania postanowienia z dnia 26 sierpnia 2008 r.

W piśmie z dnia 14 października 2008 r., w związku z kwestionowaniem przez stronę wyników badań laboratoryjnych, Prezes UOKiK zwrócił się do przedsiębiorcy z prośbą o przekazanie dowodów świadczących, iż rozpałka do grilla „ECOLUX” 500 ml jest bezpieczna, w szczególności karty charakterystyki i wyników badań laboratoryjnych oraz poinformował stronę, iż przysługuje jej prawo do złożenia wniosku o przebadanie próbki rozjemczej powyższego produktu. Jednocześnie, Prezes UOKiK wyraził opinię, że parametr, jakim jest temperatura zapłonu rozpałki, ma istotny wpływ na bezpieczeństwo tego produktu, a wskazana w przytoczonej normie temperatura zapłonu, tj. 55°C, stanowi próg gwarantujący odpowiedni poziom bezpieczeństwa rozpałki.

Pismem z dnia 27 października 2008 r. strona postępowania poinformowała, iż do dnia 15 listopada 2008 r. zakwestionowany towar zostanie odebrany od klientów i przekazany do utylizacji, a po jej przeprowadzeniu zostaną przesłane dokumenty potwierdzające jej dokonanie.

W piśmie z dnia 12 listopada 2008 r. Prezes UOKiK zwrócił się z prośbą o przekazanie dowodów świadczących o wyeliminowaniu zagrożeń stwarzanych przez rozpałkę do grilla „ECOLUX” 500 ml, w tym informacji, w jakim okresie strona postępowania wprowadzała przedmiotowy produkt na rynek, listy dystrybutorów, którym był sprzedawany produkt objęty postępowaniem, faktur korygujących lub oświadczeń dystrybutorów o nieposiadaniu rozpałki oraz dokumentów potwierdzających dokonanie utylizacji.

W piśmie z dnia 4 grudnia 2008 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami i prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Marek Kaszubowski, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ECOLUX w Zambrowie wprowadził na polski rynek rozpałkę do grilla „ECOLUX” 500 ml i jest producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit a) ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zgodnie z którym za producenta uznaje się przedsiębiorcę prowadzącego w Unii Europejskiej lub na terytorium państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym działalność polegającą na wytwarzaniu produktu albo każdą inną osobę, która występuje jako wytwórca, umieszczając na produkcie bądź do niego dołączając swoje nazwisko, nazwę, znak towarowy bądź inne odróżniające oznaczenie. Na etykiecie przyklejonej do plastikowego opakowania została umieszczona informacja z nazwą i adresem w/w przedsiębiorcy jako producenta, a w toku postępowania przyznał on, że produkuje powyższy produkt.

Zgodnie z art. 10 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, producent zobowiązany jest wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4, nie jest produktem bezpiecznym.

Badania laboratoryjne, przeprowadzone przez Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej w Bydgoszczy oraz laboratorium „LOTOS Lab” sp. z o.o. w Gdańsku w oparciu o normę PN-EN 1860-3:2005 *Urządzenia, paliwa stałe i podpałki do grilla. Część 3: Podpałki do rozpalania paliw stałych stosowane w urządzeniach do grillowania. Wymagania i metody badań* (zgodnie z pkt. 4.1.2. w/w normy temperatura zapłonu powinna być równa 55°C lub większa) wykazały znaczne zniżenie temperatury zapłonu rozpałki do grilla „ECOLUX” 500 ml, która w pierwszym laboratorium wyniosła 33°C i 22°C, w drugim laboratorium - 19°C i 34°C.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt spełniający wymagania wynikające z norm krajowych państw członkowskich Unii Europejskiej, będących transpozycją norm europejskich uznanych przez Komisję Europejską za zgodne z przepisami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktów, jest produktem bezpiecznym w zakresie wymagań objętych tymi normami. Jako że norma PN-EN 1860-3:2005 *Urządzenia, paliwa stałe i podpałki do grilla. Część 3: Podpałki do rozpalania paliw stałych stosowane w urządzeniach do grillowania. Wymagania i metody badań* jest wyżej opisanym rodzajem normy, Prezes UOKiK dokonał oceny ogólnego bezpieczeństwa rozpałki do grilla „ECOLUX” 500 ml z uwzględnieniem określonych w niej wymagań.

Zgodnie z opinią Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie z dnia 19 września 2007 r. pt.: „Analiza wpływu temperatury zapłonu podpałek do grilla na właściwości produktów”, wykonaną na zlecenie Inspekcji Handlowej, wszystkie podpałki do grilla, których temperatura zapłonu wynosi poniżej 55°C są zaliczane do materiałów niebezpiecznych pożarowo, czyli takich, które stwarzają szczególnie wysokie zagrożenie wybuchowe i pożarowe. W przypadku, jeśli od rozlania podpałki o takich parametrach do przyłożenia bodźca w postaci źródła ognia wystąpi niewielka zwłoka czasowa (kilka, kilkanaście sekund) dojdzie do zapłonu wytworzonej mieszaniny wybuchowej. Zainicjowany wybuch przejmie formę tzw. wyfuknięcia – wyrzutu płomienia bez przyrostu ciśnienia. W przypadku takiego wyfuknięcia, znajdujące się blisko grilla osoby mogą być narażone na poparzenie przez bezpośrednie działanie płomienia na odkryte części ciała lub na ubranie.

Prezes UOKiK, opierając się na wynikach badań laboratoryjnych oraz opinii Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie z dnia 19 września 2007 r., uznał, że istnieje znaczne prawdopodobieństwo, iż rozpałka do grilla „ECOLUX” 500 ml nie spełnia ogólnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa. W postanowieniu z dnia 26 sierpnia 2008 r., Prezes UOKiK nałożył na stronę postępowania obowiązek wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez w/w produkt poprzez zaprzestanie wprowadzania na rynek oraz odebranie od dystrybutorów. Produkty, które nie zostały jeszcze wprowadzone na rynek, a także produkty, które zostały odebrane od dystrybutorów strona postępowania miała zniszczyć i przekazać Prezesowi UOKiK dowody podjętych działań. Strona mogła również zaproponować inny sposób wyeliminowania zagrożeń i przedstawić go do akceptacji Prezesowi UOKiK.

W toku postępowania administracyjnego prowadzonego przez Prezesa UOKiK, strona postępowania początkowo zakwestionowała wyniki badań laboratoryjnych, ale nie skorzystała z prawa do przebadania próbki rozjemczej rozpałki do grilla „ECOLUX” 500 ml oraz, pomimo wezwania Prezesa UOKiK, nie przedstawiła dowodów potwierdzających

bezpieczeństwo tego produktu. Następnie, strona postępowania, mimo oświadczenia o zamiarze odebrania od dystrybutorów rozpałki i dokonania jej utylizacji, nie przesłała żadnych dowodów na podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkt będący przedmiotem postępowania.

Ze względu na zagrożenia stwarzane przez rozpałkę do grilla „ECOLUX” 500 ml, w opinii Prezesa UOKiK, niezbędne jest jej natychmiastowe wycofanie z rynku. Produkty, które znajdują się na rynku, należy odebrać od dystrybutorów i zakazać prezentowania i oferowania ich konsumentom. Dowody wycofania wadliwych produktów z rynku należy przekazać Prezesowi UOKiK. W przypadku gdyby dystrybutorzy nie posiadali powyższego produktu, a tym samym nie byłoby możliwe jego odebranie, strona postępowania może przedstawić pisemne oświadczenia dystrybutorów o tym, że nie posiadają w sprzedaży produktu będącego przedmiotem postępowania.

Zastosowane przez Prezesa UOKiK środki określone w art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b) oraz pkt 2 lit. b) ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów są adekwatne do zagrożenia stwarzanego przez produkt będący przedmiotem postępowania.

Biorąc pod uwagę powyższe, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja, zgodnie z art. 25 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, stanowi podstawę wpisu do prowadzonego przez Prezesa UOKiK rejestru produktów niebezpiecznych.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Otrzymuje:
Marek Kaszubowski
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ECOLUX
ul. Sosnowa 29
18-300 Zambrów

z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
zastępca dyrektora
Departamentu Nadzoru Rynku
Dariusz Łomowski